DHR
DELAKTIGHET
HANDLINGSKRAFT
RÖRELSEFRIHET
REGION STOCKHOLM

Självständighet på villkor

Om assistans, hemtjänst och hjälpmedel genom livet

Foto: iStock SolStock

DHR Region Stockholm

Vårt mål är att alla människor ska känna sig välkomna och inkluderade i samhället. Vår vision är ett universellt utformat samhälle – ett jämlikt och jämställt samhälle där varje människa ses som en tillgång.

DHR är en idéburen demokratisk organisation för och av personer med nedsatt rörelseförmåga. Vi tar fram fakta och beslutsunderlag, för tjänstemän och beslutsfattare, utifrån de erfarenheter som människor med nedsatt rörelseförmåga har.

Hälso- och sjukvårdslagen
Vården ska ges på lika villkor och hålla god kvalitet för alla. Tillgängliga lokaler, rätt hjälpmedel och ett bemötande som bygger på respekt och delaktighet. Ingen ska få sämre vård på grund av sin funktionsnedsättning.

Patientlagen
Alla patienter har rätt till information, delaktighet och självbestämmande. Du ska kunna vara med och påverka din vård.

Foto: Anna Rhenberg

Sämre levnadsvillkor genom hela livet

Människor med rörelsehinder lever ofta med sämre hälsa och livsvillkor än övriga befolkningen.

Det handlar inte om funktionsnedsättningen i sig, utan om villkoren runt omkring, brist på tillgänglighet, ekonomisk otrygghet och mindre inflytande i vardagen.

Personer med rörelsehinder är mindre delaktiga i arbetsliv, fritidsaktiviteter och sociala sammanhang, vilket i sin tur påverkar hälsan.

Personer med funktionsnedsättning får mer än dubbelt så ofta inte den vård de behöver, jämfört med övriga befolkningen. När stödet fungerar visar det sig direkt: människor mår bättre, deltar mer och får kraft att bidra.

-Siffror från SCB 2021

Frihet på villkor

Hemtjänst, ledsagning, boendestöd och personlig assistans handlar om mer än hjälp i vardagen. Det handlar om makt, frihet och värdighet – om rätten att bestämma över sitt eget liv.

Trots det beskriver många en kamp för att få det stöd de behöver. Robert berättar hur han med åren behövt mer hjälp, men fått färre timmar. Nu väntar han sig en process av överklaganden, år av väntan och ständiga omprövningar.

För många har kampen om timmarna blivit ett heltidsarbete i sig. När varje minut räknas och någon annan avgör vad som är ”grundläggande behov”, när kroppen blir någon annans arbetsplats, då blir vardagen ett ständigt förhandlande om gränser och integritet.

När assistansen fungerar ger den trygghet och självbestämmande med möjligheten att leva sitt liv på egna villkor, med egen rätt att bestämma över sin tid, sin kropp och sitt hem.

”Det är en stress som är svår att förklara, när som helst kan de dra undan allt för dig.”
– Robert Klingberg

”Det är katastrof utan men på ett sätt är det också katastrof att ha assistans.”

Lagen om stöd och service

Ska ge människor med funktionsnedsättning möjlighet att leva som andra. Det kan vara personlig assistans, ledsagning, kontaktperson eller särskilt boende.

Insatserna ska utformas efter individens behov och livssituation. Målet är delaktighet, trygghet och ett meningsfullt liv.

Från självklart till villkorat

Sverige var länge bland de länder som tidigt satsade på rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Men mycket av det som en gång var självklart har blivit villkorat. I dag prövas stöd hårdare, väntetiderna ökar och mer ansvar läggs på individen.

Inom offentlig förvaltning syns allt oftare systematiska avslag, beslut som skjuts upp, ifrågasätts eller styrs av budget snarare än behov. Förändringen har inte kommit plötsligt, utan steg för steg – ett regelverk i taget.

iStock Serenity Pour

Hjälpmedel

Hjälpmedel är grunden för ett självständigt liv, för att kunna arbeta, förflytta sig och delta i samhället.

Men tillgången ser olika ut i landet, och det som borde vara en rättighet har blivit något man måste kämpa för. I en undersökning från Myndigheten för delaktighet berättar flera hur de ständigt måste förklara, bevisa och försvara sina behov för att få de hjälpmedel de behöver.

Att gång på gång behöva beskriva sina svårigheter tär på både orken och självkänslan – som om man hela tiden måste övertyga någon om att ens liv är verkligt.

”Om min permobil stannar kan jag inte ta mig till jobbet. Jag får ofta vänta minst en vecka på reparation, och de säger att jag har en manuell stol, men utan assistans kommer jag inte ens över till den.”
– Robert

Skillnaderna mellan regioner är stora. I Region Stockholm får vuxna inte längre hjälpmedel för fritid. Men att kunna träna, gå ut i skogen eller träffa vänner borde inte vara en fråga om tillgången till hjälpmedel.

Foto: Anna Rhenberg

För en mer jämlik vård krävs kunskap, respekt och samarbete.

- Personal inom vård och omsorg behöver bättre kunskap om bemötande och hälsorisker.
- Orsakerna till ojämlik vård måste kartläggas och följas av förändring.
- Mötet med myndigheter ska bygga på förtroende, inte rädsla.

Förståelse börjar med insikt.

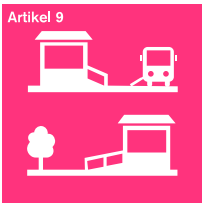
Att möta människor med nedsatt rörelseförmåga i vardagen – som kollega, vårdpersonal, chaufför eller beslutsfattare – kräver mer än god vilja. Det kräver förståelse.

DHR Region Stockholm erbjuder insiktsutbildningar som bygger broar mellan erfarenhet och kunskap. Genom personliga berättelser, praktiska övningar och fakta får ni en konkret och levande bild av hur samhället kan upplevas när tillgänglighet och lika möjligheter brister – och hur det kan förbättras.
Vill ni göra skillnad i er verksamhet?
Kontakta oss och ta första steget mot ökad insikt – och förändring som gör skillnad.

Gå direkt till utbildningen!

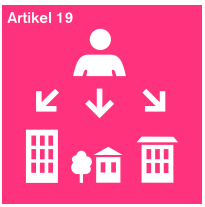

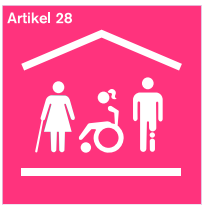

RÄTTIGHETSIKONER
13 artiklar i FN:s konvention om rättigheter
för personer med funktionsnedsättning.
Läs mer på Myndigheten för delaktighet, mfd.se.

DHR Region Stockholm

Storforsplan 44, 7 tr
Box 43, 123 21 Farsta
Tel: 08-120 556 80
Mobil: 070-092 21 70
E-post: regionstockholm@dhr.se
Hemsida: www.dhr.se/stockholmslan

Var med och påverka!
Bli medlem här:

FÖRBUNDET UNGA RÖRELSEHINDRADE

Bidragsstiftelsen